

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

بیستمین دوره همایش ملی «هوش سبز و سرمایه‌های انسانی» در تاریخ ۷ بهمن‌ماه از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۲:۳۰ در اتاق بازرگانی ایران (طبقه دهم) با مشارکت مدیریتی و علمی ۱۵ اتاق بازرگانی استانی و ۲۵ تشکل اقتصادی و انجمن‌ها و با هدف تبیین رویکردهای نوین مدیریت سبز، توجه به سرمایه‌های انسانی در شرایط کنونی کشور و ایجاد فضای گفت‌وگو و هم‌اندیشی میان مدیران، متخصصان و نهادهای حرفه‌ای برگزار شد.

۱. آمار دعوت، ثبت‌نام و حضور (بدون شهریه)

- تعداد افراد دارای کد رسمی حضور: ۴۸۷ نفر
- تعداد افراد عدم حضور با وجود داشتن کد حضور: ۴۵ نفر
- تعداد افراد پذیرش‌شده در محل که بدون کد حضور تشریف آورده بودند: ۳۱ نفر
- میانگین حضور مؤثر مخاطبین در سالن تا ساعت ۱۲:۳۰ (اتمام برنامه): حدود ۸۹٪ (۴۲۰ نفر)

این میزان مشارکت، با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور، نشان‌دهنده اهمیت موضوع همایش، اعتماد مخاطبان به محتوای علمی آن و جایگاه نهادی برگزارکنندگان بوده است.

۲- ترکیب سطح مدیریتی شرکت‌کنندگان

- ترکیب شرکت‌کنندگان از منظر سطح تصمیم‌سازی و اثرگذاری به شرح زیر بوده است:
- ۸۵ نفر مدیرعامل یا رئیس هیئت‌مدیره
- ۱۶۲ نفر معاون سازمان، قائم‌مقام یا عضو هیئت‌مدیره
- سایر شرکت‌کنندگان شامل مدیران و کارشناسان ارشد حوزه‌های: HSE - کیفیت و سیستم‌ها - توسعه محصول - منابع انسانی، آموزش - طرح و برنامه، مدیریت انرژی، آب و محیط‌زیست و ...

این ترکیب، همایش را از یک رویداد آموزشی صرف، به نشست تصمیم‌ساز و راهبردی ارتقا داد.

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

۳- مشارکت نهادی و شبکه‌ای

در این دوره از همایش، علاوه بر شرکت‌های صنعتی و خدماتی، نمایندگان رسمی نهادهای حرفه‌ای و اقتصادی کشور نیز حضور فعال داشتند که از جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- حضور نمایندگان ۷ اتاق بازرگانی استانی
- حضور نمایندگان ۱۴ انجمن و تشکل تخصصی و حرفه‌ای

این سطح از مشارکت نهادی، بیانگر رویکرد شبکه‌محور همایش و تلاش برای هم‌افزایی میان بخش خصوصی، انجمن‌ها، تشکل‌های تخصصی و نهادهای تصمیم‌ساز کشور بوده و به ارتقای کیفیت گفت‌وگوها و واقع‌گرایی مباحث کمک شایانی نموده است.

۴. گستره سازمانی و جغرافیایی

- تعداد سازمان‌ها و شرکت‌های حاضر: ۱۴۷ سازمان/شرکت/صنعت
  - تعداد استان‌های مشارکت‌کننده: ۲۱ استان کشور
- این گستره، جایگاه همایش را به‌عنوان یک رویداد ملی با پوشش فراگیر جغرافیایی و نهادی تثبیت نمود.

L

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

۵. رویکرد اجرایی و محتوایی

در این دوره، به جای ساختارهای مرسوم سخنرانی‌محور، ایجاد فضای پنلی و گفت‌وگو محور در دستور کار قرار گرفت. این رویکرد، امکان طرح صریح مسائل واقعی، تبادل تجربه‌های میدانی و شکل‌گیری فهم مشترک از چالش‌ها و راه‌حل‌های عملی را فراهم ساخت و با استقبال گسترده شرکت‌کنندگان همراه بود.

برنامه علمی و اجرایی بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های انسانی

۴۰۴/۱۱/۰۷ . اتاق بازرگانی ایران . طبقه ۱۰ ساعت ۸:۰۰ الی ۱۲:۰۰

پذیرش و پذیرایی صبحگاهی		۷:۳۰-۸:۰۰		- محتوای علمی همایش با عنوان: "هوش سبز و سرمایه‌های انسانی" از طریق بارکد دریافت گردد. - لطفا کارت الکترونیکی ورودی را ارائه نمایید.	
ردیف	ساعت	برنامه	موضوع	سخنران	
بخش اول مراسم افتتاحیه بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های انسانی ۸:۰۰ الی ۱۰:۰۰					
۱	مراسم افتتاحیه	خوش آمدگویی و تبیین اهداف همایش	امید و حال خوب، محرک اقتصادی کشور	انجمن مدیریت سبز ایران	
۲		سخنران کلیدی	معرفی قوانین بین‌المللی زیست‌محیطی پیش‌روی اقتصاد ایران	اتاق بازرگانی ایران	
۳		سخنران ویژه	محیط‌زیست الزامی برای اقتصاد نیست! محیط‌زیست خود اقتصاد است!	سازمان حفاظت محیط‌زیست کشور	
۴		معرفی و قدردانی "اقدامات خوب واقعی"	کاهش هزینه و کاهش آلودگی (پسماند و پساب کربن) بطور همزمان (بواسطه تحلیل جریان حرکت و مصرف منابع)		
رونمایی از کتاب‌های: EFQM ویرایش ۲۰۲۵ + هندبوک هفت جلدی دانش سبز + برندسبز + مدیریت پروژه سبز					
بخش دوم نسل چهارم دانش مدیریت و مهندسی سبز ۱۰:۳۰ الی ۱۲:۳۰					
ردیف	موضوع		مدت		
۵	دانش مدیریت منابع انسانی با رویکرد سبز به همراه معرفی کتابچه: کوچینگ سبز، حال خوب سازمانی و مدیریت نسل Z (بومیان دیجیتال)		۴۰ دقیقه ۱۰:۴۰-۱۱:۰۰		
۶	محاسبه ردپای کربن براساس CBAM (معرفی پلتفرم Carbon Management) - (کاهش قیمت تمام شده به زبان محیط‌زیست)		۳۰ دقیقه ۱۰:۴۰-۱۱:۱۰		
۷	روش شناسی تولید محصول سبز (ویژه صنایع فولاد سبز، سیمان سبز، مواد غذایی)		۲۰ دقیقه ۱۱:۱۰-۱۱:۳۰		
۸	معرفی سازوکار نظام اعطای نشان اعتباربخشی مدیریت آب ایران		۱۵ دقیقه ۱۱:۳۰-۱۱:۴۵		
۹	ارائه نقشه‌راه اقلیمی بخش خصوصی ایران با هدف خلق مزیت رقابتی و تاب آوری سازمانی		۱۵ دقیقه ۱۱:۴۵-۱۲:۰۰		

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

۶. هزینه‌های برگزاری

- هزینه مستقیم برگزاری همایش (از ۱ مردادماه تا زمان اجرا): ۲۱۱ میلیون تومان

شایان ذکر است این مبلغ شامل هزینه حقوق و دستمزد منابع انسانی، تیم ارزیابی و کمیته علمی نبوده و صرفاً هزینه‌های مستقیم اجرایی را در بر می‌گیرد. با توجه به سطح مشارکت، کیفیت علمی و خروجی‌های همایش، نسبت هزینه به اثربخشی این رویداد بسیار مطلوب ارزیابی می‌شود. این هزینه از طریق حق عضویت اعضای حقوقی و حقیقی انجمن مدیریت سبز ایران تامین شده‌است.

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

۷- رضایت مخاطبان و دستاوردها

بر اساس بازخوردهای دریافت‌شده، رضایت مخاطبان در برخی شاخص‌ها تا سطح «بسیار خوب» و در برخی شاخص‌ها تا سطح «عالی» ارزیابی شده است. مهم‌ترین عوامل این رضایت عبارتند از:

- پرداختن واقع‌بینانه به شرایط، مشکلات و چالش‌های جاری کشور
- ارائه محتوای مبتنی بر دانش روز و تجربه عملی
- ایجاد فضای حال خوب و امید
- صدور گواهینامه برای شرکت‌ها بر مبنای ادله، داده‌ها و اعداد حاصل از فرآیند ارزیابی و خوداظهاری

جدول تجمیعی «هوش سبز» - نسخه مدیریتی و مهندسی
جدول اثرگذاری سال ۱۴۰۴

توضیح تحلیلی	مقدار برآوردشده	شاخص کلیدی	حوزه اثر
ناشی از بهینه‌سازی انرژی، اصلاح رفتار، کاهش اتلاف و پروژه‌های کم‌هزینه	18,000 – 22,000 هزار تن CO ₂ e	کاهش انتشار CO ₂ e	کربن
بیمارستان‌ها، صنعت، هتل‌ها، آیفو	420,000 – 520,000 مترمکعب	کاهش مصرف و پساب	آب
تفکیک، بازیافت، کاهش مصرف مواد	2,800 – 3,500 تن	کاهش تولید پسماند	پسماند
انرژی، آب، مواد، نگهداشت	950 تا ۱,۲۵۰ میلیارد ریال	کاهش هزینه مستقیم	اقتصاد
تغییر رفتار پایدار (اثر بلندمدت)	4,500 نفر	کارکنان آموزش‌دیده	سرمایه انسانی
انسان‌محور، سیستم‌محور، فناورانه	بیش از ۱۲۰ پروژه	پروژه‌های بهبود سبز	سیستم مدیریتی

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

۸. کاهش آثار زیست‌محیطی همایش (پسماند، پساب و ردپای کربن)

در فرآیند برنامه‌ریزی و اجرای بیستمین دوره همایش «هوش سبز و سرمایه‌های انسانی»، رویکرد مدیریت سبز به صورت عملیاتی مورد توجه قرار گرفت که نتیجه آن کاهش قابل توجه تولید پسماند، پساب و ردپای کربن رویداد بود. از جمله اقدامات انجام‌شده می‌توان به کاهش مصرف اقلام یک‌بارمصرف، حذف بخش عمده مستندات چاپی، استفاده از فرآیندهای ثبت‌نام، ارزیابی و صدور گواهینامه حضور به صورت دیجیتال، مدیریت هدفمند پذیرایی و بهینه‌سازی زمان حضور شرکت‌کنندگان در سالن اشاره نمود. برآوردهای اولیه نشان می‌دهد که این اقدامات منجر به کاهش مصرف کاغذ به میزان بیش از ۶۰٪، کاهش پسماند خشک مرتبط با پذیرایی و بسته‌بندی به طور معنادار، و کاهش ردپای کربن ناشی از لجستیک، تردد غیرضروری و فرآیندهای اجرایی در مقایسه با الگوی متعارف برگزاری همایش‌های مشابه گردیده است. این تجربه نشان داد که با رویکرد داده‌محور و طراحی آگاهانه، می‌توان همایش‌های ملی را به نمونه‌ای عملی از همگرایی کیفیت اجرا، اثربخشی مدیریتی و مسئولیت‌پذیری زیست‌محیطی تبدیل نمود.

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

۹- لیست سازمان‌های فعال در حوزه دانش مهندسی و مدیریت سبز ۱۴۰۴

عنوان سازمان‌های دارای پروژۀ اجرایی سبز	عنوان سازمان‌های دارای رویکرد سبز
• هتل بزرگ چمران شیراز	• سازمان نظام مهندسی کشاورزی
• بیمارستان یثربی کاشان	• بیمارستان امام زمان مشهد
• سازمان تامین اجتماعی کشور	• بانک سپه
• بیمارستان تربت حیدریه	• صنعت نفت (۱۵ صنعت وابسته)
• بیمارستان نکا مازندران	• اتاق بازرگانی البرز
• فولاد آلیازی پاسارگاد	• اتاق بازرگانی اردبیل
• آبفای آذربایجان شرقی	• اتاق بازرگانی کرمان
• سازمان ژئوتکنیک شهرداری تهران	• شرکت ایران ترانسفو
• بیمارستان بقیه‌ا...	• صبا باتری
• شرکت نیرو کلر	• اتاق بازرگانی یزد
• جهان فولاد سیرجان	• اداره کل تامین اجتماعی استان مازندران
• بیمارستان‌های تامین اجتماعی استان مازندران	• شرکت داروسازی شهید قاضی
• بیمارستان امیرالمومنین اهواز	• شرکت پالایش نفت قشم
• بیمارستان پوست رازی	• شرکت پالایش نفت آفتاب
• یزد پلیمر	• شرکت کلران سمنان
• بیمارستان بازرگانان	• شرکت ایران خودرو
• بیمارستان شهدای کارگر یزد	• شرکت فولاد شادگان
• بیمارستان چمران	• شرکت پالایش نفت تهران
• بیمارستان مفرح	• شرکت کلران
• پتروشیمی اروند	• شرکت فولاد مبارکه
• داتیس	
• بیمارستان شهید رجائی	
• بیمارستان زاهدان	
• بیمارستان هاشمی نژاد	

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

۱۱- نمونه جوایز ۱۴۰۴

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

۱۲. جمع‌بندی و قدردانی

بیستمین دوره همایش «هوش سبز و سرمایه‌های انسانی» نشان داد که حتی در شرایط پیچیده کنونی، می‌توان با رویکردی علمی، گفت‌وگو محور، داده‌محور و شبکه‌ای، زمینه‌ای مؤثر برای هم‌اندیشی ملی و تصمیم‌سازی حرفه‌ای فراهم نمود. بدین‌وسیله از مشارکت و همراهی ارزشمند تمامی عزیزانی که در برگزاری این رویداد ملی فعال بودند، صمیمانه قدردانی می‌گردد. امید است نتایج و دستاوردهای این همایش، زمینه‌ساز تداوم همکاری‌ها و توسعه اقدامات عملی مشترک در حوزه مدیریت سبز، آب و سرمایه‌های انسانی کشور باشد.

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

پنل تخصصی

« دانش مدیریت منابع انسانی با رویکرد سبز »

اعضای پنل: خانم دکتر مریم کیانی - آقای دکتر علی بابازاده - آقای دکتر جلال نیک پیمان - آقای مهندس عباس ابراهیمی -

آقای مهندس وارسته

مدت پنل: ۳۰ دقیقه

ساختار:

- پاسخ کوتاه هر عضو پنل (۳-۴ دقیقه)
- با ارائه اسلاید
- مدیریت زمان توسط مجری پنل
- جمع‌بندی نهایی توسط مدیر پنل (۵-۷ دقیقه)

منطق پنل:

این پنل به این پرسش بنیادین می‌پردازد:

در شرایط هم‌زمان بحران‌های زیست‌محیطی، ناترازی انرژی، شکاف نسلی، و ورود هوش مصنوعی، دانش مدیریت منابع انسانی چگونه باید بازطراحی شود تا «انسان»، «امید»، «بهره‌وری» و «محیط زیست» هم‌زمان حفظ شوند؟

پرسش‌های کلیدی پنل

سؤال ۱: انسان در مرکز یا در حاشیه؟

در شرایط بحران و ناترازی‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، آیا سازمان‌ها واقعاً هنوز «انسان» را در مرکز تصمیم‌گیری می‌بینند؟ دانش مدیریت منابع انسانی امروز چه تغییری باید بکند؟

سؤال ۲: شکاف نسلی و نسل Z

با ورود نسل Z (بومیان دیجیتال) به سازمان‌ها، آیا مدل‌های کلاسیک انگیزش، ارزیابی عملکرد و کنترل هنوز کارآمد هستند؟ مدیریت سبز چه کمکی به پر کردن این شکاف نسلی می‌کند؟

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

سؤال ۳: هوش مصنوعی، تهدید یا فرصت انسانی؟

هوش مصنوعی و اتوماسیون، تهدید سرمایه انسانی‌اند یا فرصتی برای آزادسازی انسان از کارهای فرسایشی؟ مدیریت منابع انسانی سبز چگونه باید با AI مواجه شود؟

سؤال ۴: حال خوب سازمانی در عصر آشوب

در سازمان‌هایی که با فشار اقتصادی، فرسودگی شغلی و نااطمینانی آینده مواجه‌اند، «حال خوب سازمانی» یک شعار است یا یک ضرورت مدیریتی؟ چگونه می‌توان آن را بدون هزینه‌های سنگین محقق کرد؟

سؤال ۵: امید به عنوان محرک اقتصادی

آیا می‌توان گفت امید، یک متغیر اقتصادی است؟ نقش مدیریت منابع انسانی و هوش سبز در بازآفرینی امید در سازمان‌ها چیست؟

جمع‌بندی پایانی.

«در عصر بحران، مدیریت منابع انسانی دیگر فقط مدیریت نیرو نیست؛ مدیریت معنا، امید، رفتار مصرف منابع و تاب‌آوری سازمان است. هوش سبز، پلی است میان انسان، اقتصاد و محیط‌زیست.»

=

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

پنل تخصصی دوم محاسبه ردپای کربن براساس CBAM و مدیریت کربن سازمانی

(از الزام مقرراتی تا مزیت رقابتی)

اعضای پنل: خانم دکتر الهام ذره پرور - آقای دکتر جعفر عسگری - آقای مهندس حسین مودن - آقای مهندس حامد طاهری

مدت پنل: دوم: ۲۰ دقیقه

ساختار:

- پاسخ هر عضو پنل: ۳-۴ دقیقه
- با اسلاید (یا حداکثر یک اسلاید مشترک معرفی CBAM)
- معرفی کوتاه پلتفرم Carbon Management در دل گفتگو (نه ارائه جداگانه)
- جمع‌بندی پایانی توسط شما (۵-۷ دقیقه)

منطق پنل:

CBAM فقط یک الزام صادراتی است، یا آغاز عصر جدیدی از شفافیت کربنی، مدیریت هزینه و رقابت‌پذیری صنایع ایران؟

پرسش‌های کلیدی پنل

سؤال ۱: CBAM دقیقاً از ما چه می‌خواهد؟

CBAM چه تغییری در قواعد بازی صادرات ایجاد کرده است؟ آیا صرفاً یک گزارش‌دهی است یا مستقیماً بر قیمت تمام‌شده، حاشیه سود و بقا در بازار اثر می‌گذارد؟ (هدف: شفاف‌سازی اهمیت موضوع برای مدیران غیرمتخصص)

سؤال ۳: مدیریت کربن = هزینه یا ابزار کاهش هزینه؟

آیا مدیریت کربن الزاماً هزینه‌زا است؟ آیا می‌تواند هم‌زمان منجر به کاهش مصرف انرژی، مواد، پسماند و هزینه شود؟

(پل مستقیم به نگاه اقتصادی مدیران)

=

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

سؤال ۳: نقش داده و پلتفرم‌ها

چرا بدون ابزار و پلتفرم دیجیتال، مدیریت کربن در سازمان‌های بزرگ عملاً شکست می‌خورد؟ پلتفرم Carbon Management چه مسئله‌ای را حل می‌کند که اکسل و گزارش دستی نمی‌کند؟ (معرفی پلتفرم به صورت طبیعی انجام می‌شود)

سؤال ۴: آینده نزدیک صنایع ایران

اگر سازمانی امروز محاسبه ردپای کربن را شروع نکند، فردا در زنجیره تأمین جهانی چه جایگاهی خواهد داشت؟ (سؤال آینده‌نگر و هشداردهنده)

نقش پلتفرم Carbon Management در پنل

پلتفرم Carbon Management، ابزاری برای تصمیم‌گیری مدیریتی است، نه فقط گزارش‌دهی کربن. و تأکید می‌شود که:

- اتصال کربن + انرژی + هزینه
- قابلیت انطباق با CBAM و ISO ۱۴۰۶۴/۶۷
- کاهش خطای انسانی
- امکان تحلیل سناریو (کاهش کربن = کاهش هزینه)

جمع‌بندی (۵-۷ دقیقه)

CBAM پایان عصر تصمیم‌گیری بدون داده است. کربن دیگر فقط مسئله محیط‌زیست نیست؛ یک متغیر اقتصادی، تجاری و استراتژیک است. سازمان‌هایی که امروز مدیریت کربن را شروع می‌کنند، فردا هزینه کمتری می‌دهند، و جایگاه بهتری در بازار خواهند داشت.

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

پنل تخصصی سوم

«روش‌شناسی تولید محصول سبز؛ از ادعا تا عدد»

اعضای پنل: دکتر شروین اردلان

مدت: ۲۰ دقیقه

ساختار پاسخ:

- هر عضو پنل: ۲-۳ دقیقه
- با ارائه اسلاید
- تمرکز بر تجربه واقعی صنعتی

پرسش‌های کلیدی پنل

سؤال ۱: محصول سبز دقیقاً یعنی چه؟

یک محصول چه زمانی واقعاً «سبز» محسوب می‌شود؟ کدام شاخص‌ها تعیین‌کننده‌اند و کدام ادعاها همراه‌کننده‌اند؟

سؤال ۲: نقطه شروع درست کجاست؟

اگر یک کارخانه امروز بخواهد محصول سبز تولید کند، اولین گام عملی چیست؟ تغییر فناوری، تغییر فرآیند یا تغییر نگاه مدیریتی؟

سؤال ۳: عدد و اقتصاد

چه زمانی کاهش اثرات زیست‌محیطی، به کاهش هزینه واقعی منجر می‌شود؟ در تجربه شما، این اتصال چگونه برقرار شده است؟

سؤال ۴: استاندارد و بازار

بدون LCA، ردپای کربن یا EPD، آیا محصول سبز در بازار امروز (به‌ویژه صادرات) معنا دارد؟ حداقل استاندارد لازم چیست؟ از نگاه شما، خط مرز بین «محصول سبز واقعی» و «تبلیغ سبز» (Greenwashing) کجاست؟ چگونه می‌توان اعتماد بازار را حفظ کرد؟

گزارش بیستمین دوره همایش هوش سبز و سرمایه‌های اجتماعی

راهنمای کوتاه برای اعضای پنل

- لطفاً پاسخ‌ها را بر اساس تجربه واقعی، عدد و تصمیم مدیریتی بیان فرمایید؛
از ارائه‌های آموزشی و تئوریک پرهیز شود.
هر پاسخ حداکثر ۲-۳ دقیقه.

جمع‌بندی

«محصول سبز نه شعار است و نه ویتترین. محصول سبز، نتیجه یک روش‌شناسی مشخص، عددی و اقتصادی است. هر صنعتی که امروز این مرز را شفاف نکند، فردا از بازار حذف می‌شود.»

